

Byrådsmedlemmer i Varde byråd
Kjeld Anker Espersen og Niels Christiansen
kjae@varde.dk og nich@varde.dk

Til Statsforvaltningen
Tilsynet med kommuner og regioner
Storetorv 10
6200 Aabenraa
tilsynet@statsforvaltningen.dk

13. oktober 2015

Klage over bevillingsafgørelse truffet af Varde byråd den 6. oktober 2015

Varde byråd traf på byrådsmødet den 6. oktober 2015 i forbindelse med dagsordenspunkt nr. 492 (Boliger ved Ho Bugt) en beslutning, hvis legitimitet og tilhørende beslutningsgrundlag vi gerne vil søge om at få prøvet ved Statsforvaltningen.

Baggrund for klagen er vores opfattelse af, at kommunale midler ikke legitimt kan anvendes, som det sker i denne sag.

Beslutningen om at benytte kommunale skattekroner til påvirkning af en national, politisk debat, som i dette tilfælde er specifikt rettet mod Regeringens nuværende revisionsarbejde omkring Planloven, er efter vores vurdering ikke et legitimt formål, som falder indenfor kommunalfuldmagten. Beslutningen bevirker en forplumring og en ikke legitim sammenblanding mellem kommunale skattekroner og enkeltpartiers ønsker om at fremme bestemte, individuelle og særlige partipolitiske mål i forhold til en igangværende lovudarbejdelse på nationalt niveau i Folketinget. Kommuner kan for os at se legalt og legitimt benytte kommunale midler til at fremme kommunens generelle interesser overfor ministeriers **udmøntning** af love og bevillinger, men en kommunes politiske flertal bør i en fase, hvor regering og Folketing er i gang med egentlig lovudarbejdelse, ikke kunne bruge kommunale midler på at forfægte og fremme særlige, parti- og landspolitiske ønsker og mål. Påvirkning af lovgivningsarbejde i Folketinget kan og skal de enkelte partier, interesseorganisationer og enkeltpersoner naturligvis medvirke i, men det må i givet fald ske via egen finansiering.

I det konkrete tilfælde er der tale om, at der til den igangværende, politiske planlovsdebat skal laves skatteyderfinansieret skyts, som lægger sig op ad og understøtter de holdninger, som enkeltpartier (både nationalt som på lokalt niveau) er talsmænd for. En sådan fremgangsmåde og benyttelse af offentlige skattekroner kan for os at se ikke være legitim. I det her tilfælde er det påvirkning af lovgivningsarbejdet på planlægningsområdet, men det kunne principielt set være emnemæssigt hvilken som helst landspolitisk lovforberedelse, som ønskedes påvirket. Til yderligere synliggørelse af problemstillingen kunne et andet tænkt eksempel eksempelvis være fastlæggelsen af Danmarks EU-politik. Vi tror, at det ville stå de fleste klart, at det set med demokratiets øjne ville være forkert, hvis et antal kommuners byrådsflertal brugte

kommunale skattemidler op til og ved den kommende EU-folkeafstemning til at promovere enten et ja eller et nej.

En række samtidige, uheldige forvaltnings- og beslutningsmæssige forhold komplicerer imidlertid yderligere legitimiteten. Der sker nemlig også en række fejl undervejs i den pågældende sags politiske og forvaltningsmæssige gennemførelse. Forhold som efter vores vurdering er med til at forstærke de uheldige konsekvenser af den ikke legitime beslutning, som byrådsflertallet træffer. Byrådets bevillingsafgørelse bedes derfor også vurderet i forhold til overholdelse af bestemmelserne i Forvaltningsloven og andre love og regelsæt omkring det kommunale selvstyre - herunder også i forhold til begrebet "god forvaltningskik".

Udover brugen af kommunale midler til lobbyagtig fremme af særlige, partipolitiske mål i forbindelse med udformningen af den nationale lovgivning ønskes følgende forvaltningsmæssige misforhold gerne vurderet af Statsforvaltningen:

- **1.** Der var til sagens politiske behandling i Plan- og Teknikudvalget den 30. september lavet en sagsfremstilling, som ikke var dækkende for sagen, som ikke var visende de fulde konsekvenser af en imødekomme af bevillingsønsket og som ikke udtrykte den virkelige hovedårsag til at projektet overhovedet er blevet aktuelt og ønskes fremmet.
- **2.** Der foreligger på sagsnummeret (15/10749) ingen dokumentation for, at der er foregået nogen reel fagligt eller processuelt vurderende sagsbehandling fra forvaltningens side inden at sagen fra borgmester- og direktorniveau indstilles til Plan- og Teknikudvalgets godkendelse.
- **3.** Der er ikke blevet udarbejdet de relevante og i følge Forvaltningslovens regler og almindelig god forvaltningskik påkrævede notater fra borgmesters eller fagdirektørs side i forbindelse med de indledende og tidligere på året førte drøftelser og forhandlinger med det eksterne konsulentfirma, som tilbyder sin assistance til kommunen.

Uddybning af ovenstående tre ankeforhold:

Sagsfremstillingen angiver som baggrund for ønsket om at bruge 80.000.-, at oplægget skal indgå som inspirationspapir til den igangværende revision af kommuneplanen, men uden dog på nogen måde at vurdere eller angive på hvilken måde, at oplægget reelt vil kunne bruges i kommuneplansarbejdet. I tilknytning til argumentet om at oplægget agtes benyttet til det igangværende kommuneplansarbejde, så nævnes det til trods herfor ikke i sagsfremstillingen, at konsulentfirmaet i sit oplæg direkte skriver, at oplægget vil blive udarbejdet uden skelen til gældende lovgivning og regler på planområdet. Den kendsgerning, at oplægget derfor vil blive skrevet på et teoretisk plan, viser for os at se vanskeligheden og usandsynligheden i at forvaltningen reelt skal kunne anvende visionspapiret i det konkrete planarbejde, som er i fuld gang nu, hvor den overordnede planstrategifase for længst er vel overstået. Vores påstand om en de facto manglende sammenhæng med den igangværende kommuneplansrevision understøttes af, at konsulentfirmaet i sin egen beskrivelse af formålet med udarbejdelsen af visionspapiret ikke med ét eneste ord nævner og argumenterer kommuneplanstilknytningen som et muligt udbytte af projektets gennemførelse.

Omvendt afspejler og nævner sagsfremstillingen beklageligvis på intet tidspunkt, at visionsoplægget derimod agtes brugt, tilrettet og distribueret til brug for indgåelse i den verserende debat på landsplan omkring Planloven og planlægningen i det åbne land, herunder den igangværende revision af Planloven i

Folketinget. Det forhold, at oplægget helt overvejende er tænkt benyttet som skyts i den igangværende nationale debat, burde naturligvis fremgå af sagsfremstillingen og være tydeligt beskrevet og naturligvis også særskilt vurderet. En gennemlæsning af den beskrivelse for visionsoplæggets hensigter, som konsulentfirmaet har lavet, viser med al tydelighed, at det er det debat- og argumentskabende element, som er hovedintentionen med visionsoplægget. På baggrund af at det egentlige og bagvedliggende motiv for udarbejdelsen af visionsoplægget altså ikke er medtaget i sagsfremstillingen og der i stedet i sagsfremstillingen kun peges på en mulig brug i forbindelse med kommuneplansarbejdet, så har beslutningsgrundlaget efter vores mening været misvisende, ikke udtømmende og tilmed mangelfuldt i sin foreliggende udgave.

Det mangelfulde element kommer blandt andet til udtryk ved, at der helt indledningsvis i sagsfremstillingen står, (citater) ” *Forvaltningen har sammen med firmaet Urland drøftet muligheden for at udarbejde et visionsoplæg til etablering af nyt boligområde ved Ho Bugt* ” (citater slut). Som det eneste bilag eller andet dokument på sagen (15/10748) ses en mail fra direktør til sekretariatschef, hvor af det fremgår, at der har været ført trepartsdrøftelser mellem firmaet Urland, direktør og borgmester. Sagsfremstillingen medtager fejlagtigt ikke den meget relevante oplysning om, at borgmesteren har medvirket og har været inde over sagen fra tidligt i processen.

Sagsfremstillingen nævner heller ikke på noget tidspunkt, at det areal, som involveres i projektet, er et område omfattet af talrige begrænsninger på planlægningsområdet herunder kystnærhedszone, strandbeskyttelseslinjer og naturbeskyttelsesloven m.v.. En dækkende sagsfremstilling burde rumme en påpegnelse af, at der indstilles om finansiering af et projekt, hvis virkeliggørelse netop i det udpegede område kan være særdeles svært at realisere på grund af omfanget af restriktioner i netop dette specifikke område. Forholdet nævnes slet ikke, ligesom der ikke sker nogen forvaltningsmæssig vurdering af om projektets arealudpegnelse er relevant, passende eller måske burde afgrænses på anden vis eller placeres et helt andet steds i kommunen.

En læsning af de meget få dokumenter på sagen viser, at der ikke fra kommunens side sker nogen som helst indholdsmæssig rettelse eller tilføjelse til det oplæg for visionspapiret, som firmaet Urland sender som sit forslag til borgmester og direktør. En kraftig indikation på, at der ved denne udvalgs- og byrådsbeslutning ikke sker en nødvendig, reel og fyldestgørende sagsbehandling ej heller konsekvensvurdering. Hvis visionspapiret reelt var tænkt at skulle indgå i det igangværende planrevisionsarbejde, så ville der være sket en kontakt til planchefen og evt. konkrete planmedarbejdere med henblik på en faglig vurdering af projektforslagets indpasningsmulighed og aktualitet i den igangværende revision af kommuneplanen. Det er ifølge vore erfaringer og vort efterhånden mangeårige kendskab til kommunens arbejdsform ikke normal kutyme, at nøglemedarbejdere på planområdet ikke inddrages, når nye specifikke områder eller elementer søges inddraget i processen omkring en kommuneplansrevision. Forholdet indikerer for os at se, at fokus fra konsulentfirmaets og borgmesters sider ikke er på det kommuneplansmæssige niveau, men på et strategisk og politisk niveau, hvor ønsket først og fremmest er at få skabt skyts til den igangværende nationale debat knyttet til regeringens annoncerede revision af Planloven. En anvendelse som kommunens borgmester på byrådsmødet offentligt (og efterfølgende citeret i avisen) da også tilkendegav, var en god anvendelse eller begrundelse for at bruge 80.000.- på formålet.

Sagsfremstillingen er endvidere ikke dækkende, fordi den ved flere lejligheder undlader at nævne eventuelle negative elementer eller følger af en bevilling til projektet. I afsnittet om konsekvens i forhold til

kommunens (bosætningsmæssige) vision om "Vi i naturen", ses det kun fremført, at udarbejdelsen af oplægget vil understøtte visionen. Det nævnes slet ikke, at en realisering af et boligprojekt i de i dag meget naturbeskyttede landområder ved Ho Bugt naturligvis vil kunne få en naturmæssig og beskyttelsesmæssig konsekvens for natur- og landskabsværdierne i det udpegede område i kommunen. Der nævnes i sagsfremstillingen kun den positive vinkel.

Til trods for oplægget fra konsulentfirmaet udtaler, at opgaven vil kunne løses for 80.000.- **plus refusion af udlæg**, så fremgår netop kravet om udlægsrefusion heller ikke af sagsfremstillingen, og dermed at udgiften for kommunen i praksis kan blive højere end 80.000 kr.. Det kan også hævdes, at der burde være indregnet eller nævnt udgifterne til kommunale medarbejders inddragelse i visionspapirets udarbejdelse jf. projektbeskrivelsen.

Til slut skal det påpeges, at der efter vores mening ikke er sket en forvaltningsmæssig korrekt journalisering af alle forhold af relevans for sagen. Her tænkes på, at der på sagen ingen dokumenter er fra fasen med borgmesters og direktørs indledende drøftelser med konsulentfirmaet før sommerferien 2015. Det ses også af den eneste mail korrespondance på sagen, at udvalgsformanden er blevet orienteret af direktøren om at borgmester og direktør har besluttet, at konsulentopgaven igangsættes og forelægges det politiske udvalg. Det vurderes ikke herfra, at det er en normal fremgangsmåde at en væsentlig opgave besluttet søsat fra direktørs og borgmesters side uden at udvalgsformanden er forlods involveret. For os at se endnu en indikation på, at opgaven er initieret og er blevet prioriteret fra borgmesterniveau.

Vi håber, at Statsforvaltningen vil påtage sig at vurdere legitimiteten af byrådsbeslutningen og samtidig hermed også vurdere på overholdelse af de forvaltningsmæssige forskrifter og såkaldt almindelig god forvaltningsskik.

Med venlig hilsen

Kjeld Anker Espersen og Niels Christiansen